

GYÓGY-ÍR

SZERKESZTI: LÉVAY GIZELLA, DR. DÉZSI CSABA ANDRÁS ■ 2006. JANUÁR 17.

NAPI MELLÉKLETEK

Szerda **LÉGYOTT**
Csütörtök **BIZALMASAN**
Péntek **DÉLMADÁR**
Szombat **SZIESZTA**
Hétfő **A DÉL SPORTJA,**
A PÉNZ BESZÉL

WWW.DELMAGYAR.HU

NÉHÁNY ÉV MÚLVA SZEGEDEN IS LEHET MÁJÁTÜLTETÉS

Ne vidd szerveidet az égbe!

Májátültetés is lehetővé válhat néhány év múlva Szegeden, de ennél is közelebbi a szív-, a tüdő-, a szigetsejt-, esetleg a csontvelő-átültetési program megindulása. A technikai-személyi feltételek megvannak mindehhez. Évente harminc-negyven rászoruló azért nem részesül szervátültetésben az országban, mert a donor-ként szóba jöhető elhunyt hozzátartozói nem járulnak hozzá a szükséges szerv eltávolításához.

Néhány év múlva már megvalósulhat az első májátültetés Szegeden – hívja föl a figyelmet dr. Szenohradszky Pál, a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Sebészeti Klinikájának osztályvezető főorvosa. Hozzáteszi: a szívátültetési program még ennél is hamarabb indulhat – sikeres szívátültetés tavaly már volt; az új szívét kapott ember azóta is egészséges –, éppúgy, mint a tüdő-, a szigetsejt-, de akár a csontvelő-átültetési program is. Szaruhártya-átültetések jelenleg is vannak a szemészeti klinikán. Legnagyobb hagyománya azonban a veseátültetésnek van Szegeden, ez dr. Szenohradszky Pál vezetésével zajlik.

Nagy a donorhiány

A budapesti szervátültetési centrum mellett máj-, szív-, tüdőtranszplantációt illetően másik központra is óriási szükség volna, mondja a főorvos. Az új centrum Szegeden vagy Pécsen valósulhat meg.

Májátültetés: technikai bravúr

A májátültetés, különösen, ha a szervet élő donor biztosítja, a létező legnagyobb, orvoslással egybefüggő technikai bravúrok egyike – hívja föl a figyelmet dr. Szenohradszky Pál. Úgy kell a májból átültetni bizonyos részeket, hogy a szerv a donor szervezetében is megmaradjon regenerálódásra alkalmas mértékben, és az átültetésre szorulóba is bekerüljön elegendő májszövet, amely a kiesett májműködést a későbbiekben pótolni képes. Biztosítani kell a májrésztlet vérellátását, a vénásvér-elfolyást, a portarendszer épségét, s az epevezetést is.

Tüdőátültetés, ami Szegeden akár most is végrehajtható lenne, jelenleg nincs Magyarországon. A tüdőátültetésre szoruló magyar betegek műtétjét jelenleg Bécsben végzik; a donorból Magyarországon távolítják el a tüdőt, és az utazik, a beteggel együtt, az osztrák fővárosba. A szervátültetési paletta kiszélesítéséhez Szegeden a technikai s személyi feltételek egyaránt adottak, nemcsak magának az átültetésnek, de a radiológiai, laboratóriumi vizsgálatoknak, a gyógyszeres kezeléseknél, az utógondozásnak is. Tehát nem sok további beruházást igényelne az új központ létrehozása. Viszont óriási többletet jelentene a biztonság szempontjából. Ha két centrum közül az egyiket átmenetileg be kellene zárni, ott lenne a másik.

Milyen a szervátültetés helyzete ma Magyarországon? Legfőbb jellemzője a donorhiány. Első hallásra furcsának tűnhet, hogy Magyarországon, ahol meglehetősen sokan halnak meg évente, nincs elegendő, átültetésre alkalmas szerv – de ez a helyzet. Technikailag ugyanis nem mind-egyik kórház tudja megoldani az úgynevezett donorkondicionálást, azt, hogy mesterségesen fenntartsa az átültethető szervvel rendelkező donor – akinek esetében már bekövetkezett a visszafordíthatatlan agyhalál – vérkeringését, lélegeztetését, amíg szervei eltávolíthatók. Szintén óriási gond: az elhunyt hozzátartozói sokszor – az esetek tíz százalékában – tiltakoznak a halott szerveit transzplantációra való felhasználása ellen.

Ingyenes legyen

A következmény: évente harminc-negyven rászoruló esik el a szervátültetés lehetőségétől. Pedig a holttest, mindezekről függetlenül, a

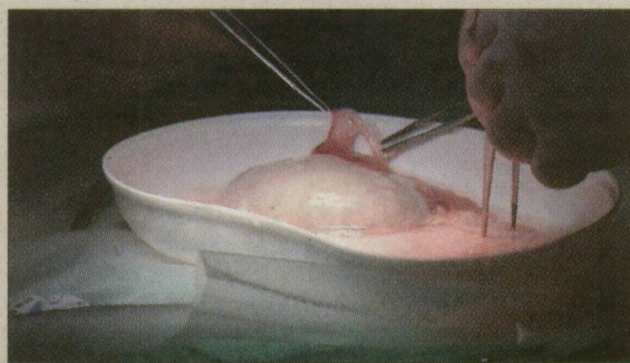
Veseátültetés. Dr. Szenohradszky Pál szemből

FOTÓK: MISKOLCZI RÓBERT

Az Eurotranszplant nem megoldás

Javíthatna-e a donorhelyzet, ha Magyarország belépne az Eurotranszplantba, amely biztosítja, hogy az egyes országok szükség esetén kisegítsék egymást átültetésre alkalmas szervvel? Korántsem biztos – hangsúlyozza dr. Szenohradszky Pál. Rámutat: ha belépünk, akkor nagy tagországokban, például Németországban, pusztán azok lélekszámából adódóan, mindig akadnának szervátültetésre szoruló, akik alkalmasabbak lennének a magyarországi donor szervének befogadására, mint a magyarok, így a rendelkezésünkre álló szerveket ki kellene küldenünk felhasználásra.

Viszont a Hungarotranszplant munkatársai így is kérhetnek segítséget szomszédos országoktól, és mi is fölajánlhatjuk a segítségünket az Eurotranszplantnak. Így került már magyar vese Hannoverbe, amikor nálunk nem volt befogadására alkalmas, veseátültetésre szoruló, de ott igen.

Átültetésre váró vese

következő napon a patológiai intézetbe kerül, felboncolják, és szerveit kiveszik tanulmányozás céljára, csak ezek a szervek már nem

menthetnek meg egy másik embert. – Van egy angol szlogen, magyarul így hangzik: „Ne vidd szerveid az égbe, mert az égiek tudják,

hogy itt van rá szükség, a Földön” – idéz a főorvos.

A donorhiány miatt sokszor csak élő ember szerve segíthet a transzplantációra szorulókn. Egy-egy szervet az ajánlat föl, aki vagy genetikai rokona az átültetésre szorulóknak, vagy szoros érzelmi kapcsolat fűzi hozzá. Az is nagyon fontos, hogy a fölajánlás ingyenes legyen, a szervkereskedelem elősegítésének leghalványabb lehetőségét is el kell kerülni. Idegen személy szerveinek felhasználását a jelenlegi jogi szabályok akkor sem teszik lehetővé, ha ezt ő maga ajánlja fel.

Azonos vércsoport

A donorhiányt súlyosbítja: nem mindegyik, épp rendelkezésre álló szerv alkalmas az adott személy részére. Legfontosabb, hogy immunológiaiailag közel álljon egymáshoz a befogadó és a donor, azonos vércsoportúnak kell lennie a két embernek. Bizonyos betegségek nem teszik lehetővé, hogy valaki donor legyen, és az is sokszor előfordul: az új szervre szoruló aktuálisan nincs olyan egészségi állapotban, hogy a transzplantációt el lehessen nála végezni.

Várólistán a betegek

Jelenleg ötezer beteget részesítenek művesekezelésben, azaz művi méregtelenítésben Magyarországon. Közülük mintegy ezren várnak új vesére és részesülnek műtétben, amint lehetséges; a többi négyezer ember életkora vagy egészségi állapota miatt nem alkalmas műtetre. Tavaly összesen 314 sikeres veseátültetést végeztek az országban – ebből ötvenkettőt Szegeden, dr. Szenohradszky Pál vezetésével, a dél-alföldi régióból. Májátültetésre negyvennégy alkalommal került sor – a Dél-Alföldről is volt egy erre szoruló beteg, a műtétet Budapesten végezték. A kilenc szívátültetésből egy történt Szegeden. Tüdőátültetés nyolc esetben valósult meg – a beavatkozást Bécsben hajtották végre. Nyolc hasnyálmirigy-, és két szigetsejt-átültetésre is sor került tavaly Magyarországon.

Hallani esetekről: az új szervet kapott ember úgy érzi, a donor szervével „mint-ha személyisége kezdene hasonlónak válni a szervadományozóéhoz”. Erről aligha lehet szó, a jelenséget például gyógyszerek mellékhatásai, a műtét utáni életmód-változtatás, illetve pszichés jelenségek okozhatják. Ha valaki abban a tudatban él, hogy egy másik ember szervét ültették bele, fokozottan figyeli magát, sokszor gondol a szervadományozóra, könnyen úgy tűnhet számára: az új szervvel együtt a donor egyéb sajátosságai is „beleköltöztek”.

FARKAS CSABA

Nem várt akadály

Előfordul, hogy a sikeres transzplantációs műtét után el kell távolítani a befogadó szervezetből az egyébként kifogástalanul működő, új szervet, mert a beteg lelkiileg nem tudja elviselni, hogy másik személy szervével éljen. Erre azonban ritkán van példa, s megfelelő pszichés előkészítés után újra elvégezhető az átültetés.

VÁRJUK a humoros, a komoly, a meglehető, a különleges és a hétköznapi fotókat rövid kísérőszöveggel a 06-30/30-30-443-as telefonszámra vagy az mms@delmagyar.hu e-mail címmel! Kérjük, írja meg nevét és lakhelyét! A legjobbakat megjelentetjük!

Várjuk kedvenc fotóikat rövid szöveggel! KÜLDJÉK BE és MI KÖZZÉTESSZÜK!

Kedves Olvasó! A megjelenéshez a beküldött egyetértésén kívül a képen látható személy (iskolaiaknál a fővármegyés képviselő) hozzájárulása szükséges.

DÉLMAGYARORSZÁG DÉLVILÁG A DÉLMAGYARORSZÁG és a DÉLVILÁG kommunikációs partnere a T-Mobile Rt.

T-Mobile Partner

GYÓGY-PALOTA
Szeged, Szent Ferenc u. 8. Tel./fax: 62/550-797

- Ultrahangvizsgálat
- Belgyógyászat-gastroenterológia
- Homeopátia
- Fül-orr-gégész
- Sebészet
- Urológia
- Ortopédia
- Reumatológia – fizioterápia
- Masszázs (gyógy, svéd, köpöly), testszínergia
- Bőrgyógyászat, lézerez tartós szőrtelenítés
- Intimtorna

Dr. Kiss József
Dr. Farkas Mária
Dr. Hartai Tamás
Dr. Péczek Mária
Dr. Kiss Attila
Dr. Mécs László
Dr. Szabó Endre
Teknős Zsuzsanna
Dr. Kuhnár Ágnes

VÉRVELEI LEHETŐSÉG MINDEN SZERDÁN 7-9 ÓRÁIG, BEUTALÓVAL!
Bejelentkezés a diszpécsernél 8-18 óráig: 62/550-797-es telefonszámon!